

EKA

JOHANNES LUIK

2019

PORTFOOLIO

EESTI KUNSTIAKADEEMIA / ESTONIAN ACADEMY OF ARTS
VABADE KUNSTIDE TEADUSKOND / FACULTY OF FINE ARTS
INSTALLATSIOON JA SKULPTUUR / INSTALLATION AND SCULPTURE

Skulptori ja installatsioonikunstnikuna olen huvitatud (objektide) materiaalsusest ja selle abil edasi antavatest füüsilise maailma omadusi kirjeldavatest parameetritest nagu materjal, tekstuur, mass, maht ja dimensionaalsus. Olen huvitatud (abstraktsete) objektide suhtest kolmemõõtmelisse arhitektuursesse ruumi ja arhitektuursete detailide funktsionaalsest suhtest neisse objektidesse. Sedalaadi sekkumine osutab ruumi potentsiaalile näha välja teistsugune või olla kasutatud teistmoodi. Installatsioonikunstnikuna muutub seeläbi ruum materjaliks, mida aktiveerides on võimalik luua teistmoodi kogemise ja mäletamise viise.

CV

JOHANNES LUIK

Sündinud 1988 Tartus

Elab ja töötab Tallinnas

jluik88@gmail.com

HARIDUS

2016 – 2019 Eesti Kunstiakadeemia, Installatsioon ja skulptuur, BA

2008 – ... Tallinna Tehnikakõrgkool, Rakendusarhitektuur (Lõpetamata)

ISIKNÄITUSED

2019 „SIIL Prize 2019”, Vitriingalerii, Tallinn, Eesti (Koos Nele Tiidelepp)

2019 „SIIL Prize 2019”, Vent Space, Tallinn, Eesti (Koos Nele Tiidelepp)

ÜHISNÄITUSED

2019 „Maailma kõige suurem EKA Galeriis eksponeeritud teos”, EKA Galerii, Tallinn, Eesti

2019 „Art is popcorn for the brain”, Galerie der HBKsaar, Saarbrücken, Saksamaa

2018 „Fibrous”, Vana EKA Galerii, Tallinn, Eesti

2018 „Olevik kui tundmatu” EKA Galerii, Tallinn, Eesti

2018 „Vaakum kui mõtteviis”, Tartu kunstimaja, Tartu, Eesti

2018 „Juubelikevad”, Kunstihoone, Tallinn, Eesti

2018 „Viies jääaeg enne neljandat maailmasõda”, Üheteistkümnes, Tartu, Eesti

2018 „Skulptuur/ enesedisaini kohustus”, ARSi projektiruum, Tallinn, Eesti

2018 „Automaatne (anti)empaatia”, ARSi kunstilinnaku tööstushoone, Tallinn, Eesti

2018 „Kohatu”, Korter Raua 45, Tallinn, Eesti

2018 „Kui ma elust peaks ärkama”, Haapsalu linnagalerii, Haapsalu, Eesti

2017 „Video Academy”, Videoformes 2017, Clermont-Ferrand, Prantsusmaa

2017 „Skulptuuri kiirus”, Evald Okase Muuseum, Haapsalu, Eesti

Bibliograafia

Kivila, Marian „Omamoodi revolutsiooniline hetk” Sirp 15.06.18

<http://www.sirp.ee/s1-artiklid/c6-kunst/omamoodi-revolutsiooniline-hetk/>

Agu, Marika „Galeriikäik – Koduteemaliste näituste buum” Sirp 23.03.2018

<https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c6-kunst/galeriikaik-koduteemaliste-naituste-buum/>

Randmann-Mihkla, Tiiu „Tiiu Randmann: häda kunsti pärast ehk Kui ma elust peaks ärkama?”

Lääne Elu, 24.01.2018

(<https://online.le.ee/2018/01/24/tiiu-randmann-hada-kunsti-parast-ehk-kui-ma-elust-peaks-arkama/>)

Ilves, Kaire „Parimad noored skulptorid valiti Okase muuseumi näituselt” Lääne Elu, 26.06.2017

<https://online.le.ee/2017/06/26/parimad-noored-skulptorid-valiti-okase-muuseumi-naituselt/>

Tunnustused

SIIL Prize 2019 (Koos Nele Tiidelepp)

Noore Skulptori Preemia Grand Prix 2018

Noore Skulptori Preemia Grand Prix 2017 (Koos Siim Elmers)

Konkursid

1. Preemia Skulptuuri Ideekavandi konkurss EV Suursaatkonda pekingis (Kaasautor: Jaan Luik)

2. Preemia EBS-i kaudu korraldatud konkurss maa-ala planeerimiseks, ning tallinna Landmark-i loomiseks. (Kaasautor: Erich Miller)

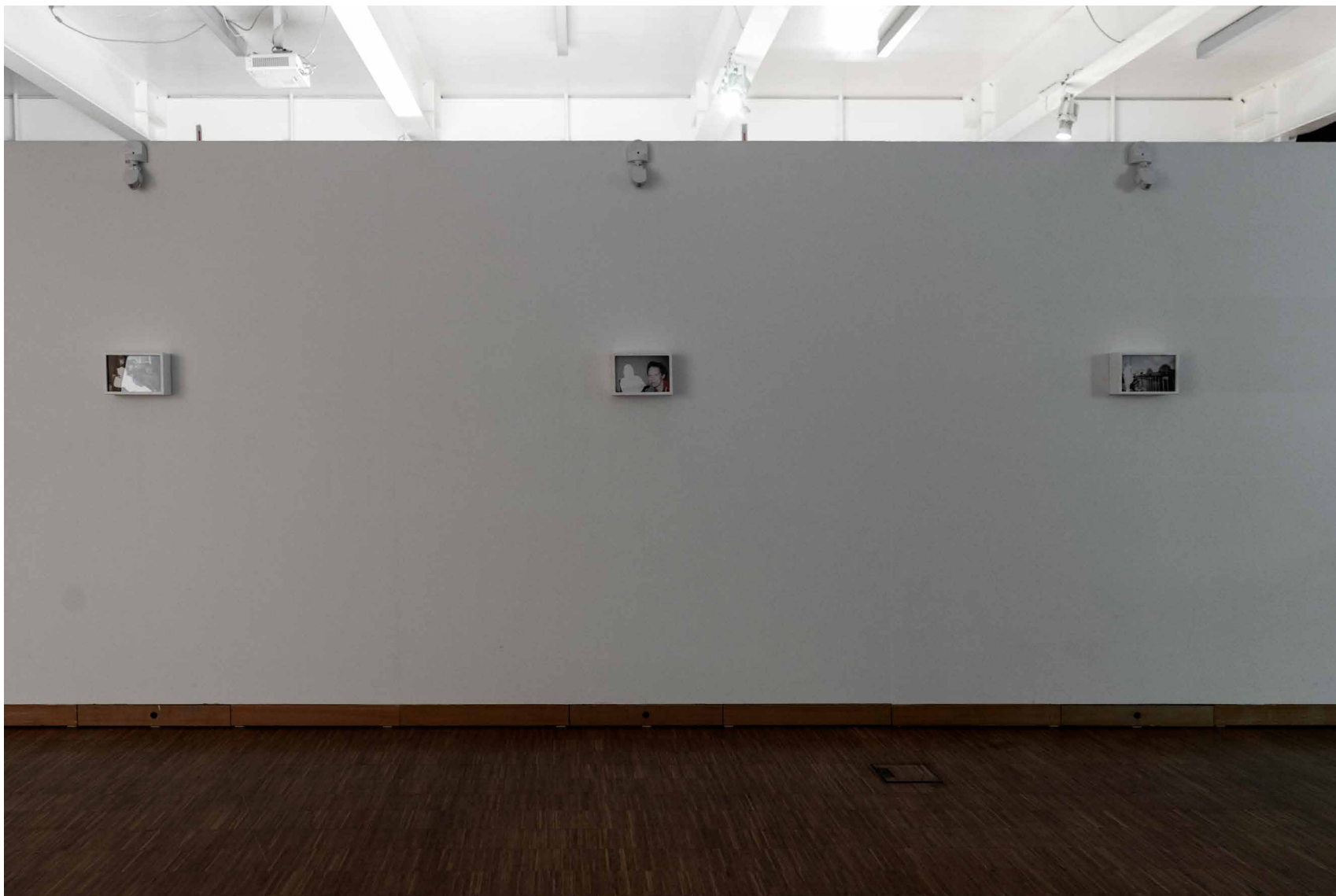
OBSESSIIVNE

Installatsioon, foto, valguskast
2019

Teos on loodud ühisnäituse “Art is popcorn for the brain” jaoks, mis toimus Saarbrückenis Saksamaal.

Kui elust eemalda üks osa, siis jääb sellest alles mälestus - negatiivne mõtteruum, kus kunagi asus puuduv osa. Positiiv on kadunud, kuid jäljend mõjutab meid ikka. Mõtteruumis külgneb see osa teiste igapäevaste tegevuste ja objektidega. Eemaldatud osa on ajanud juured laiali ja sügavale ka endaga otseselt mitte seotud tegevustesse. Argipäeva helid, objektid ja tegevused on samad, kuid midagi sidus neid kaudselt selle inimesega.

Soovimatu mõte või ebameeldiv mälupilt on pealetükkiv ja võib saada kinnisideeks. See võtab su mõtted üle ja saab osaks sinust, mida ei taha endaga seostada. Nii me elame korduvas tsüklis, taaskogedes inimesi ja sündmuseid, mis ei ole enam meie elu osa, kuid kontrollivad meid kuskil sügaval. Seinal on valguskasti fotodega. Pilti lähemalt uurides süttib see ja tundub alguses ebamugavalt hele.

“Obsessiivne”, näitusevaade välja lülitatud valguskastidega

Foto: Annika Grabold

“Obsessiivne”, näituse vaade põlevate valguskastidega

Foto: Annika Grabold

“Obsessiivne”, valguskasti lähivaade

SUBJEKTIIVSUS KUI RAAM

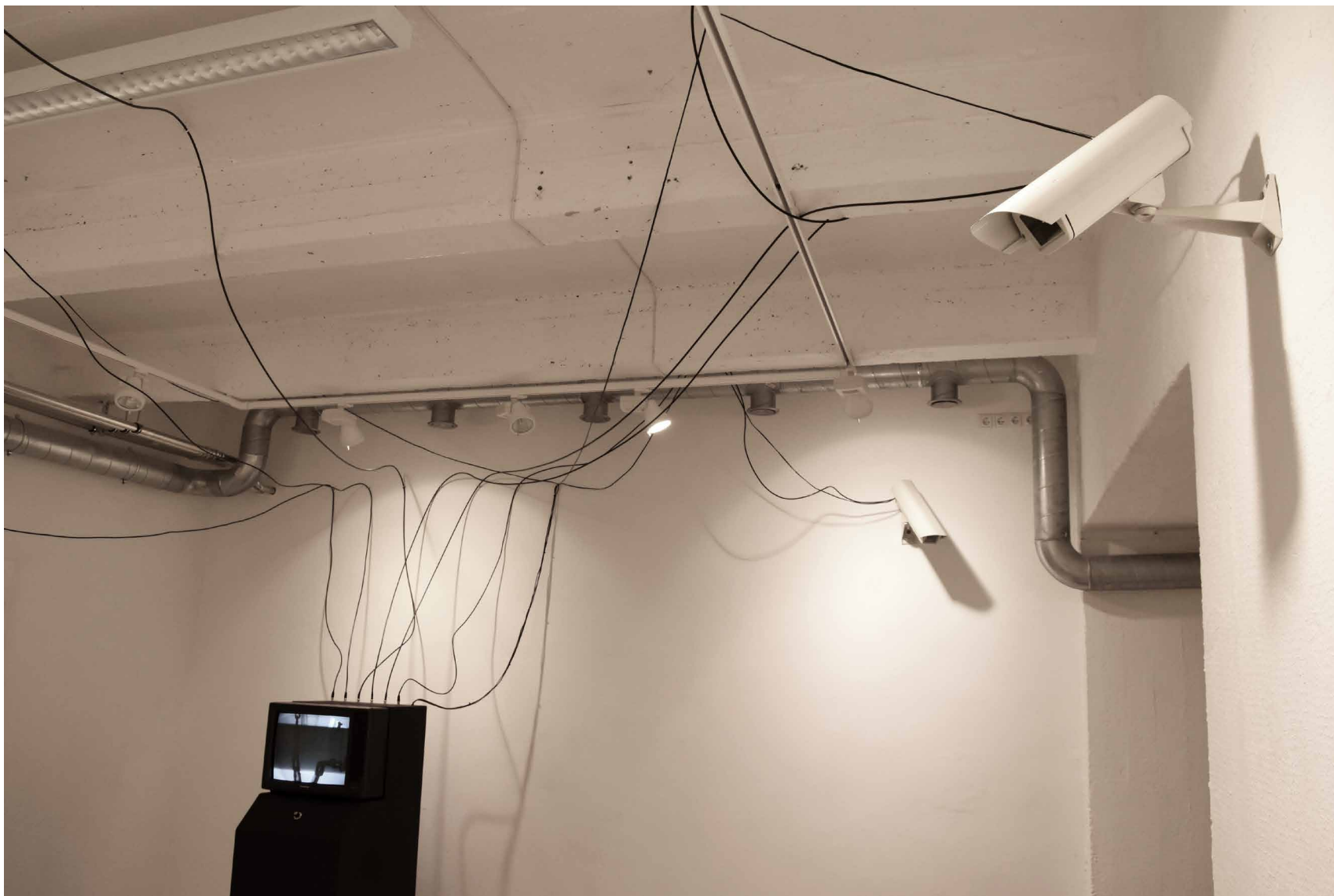
Installatsioon, Teler, 6 turvakaamerat, kaablid, 6-kanaliga video
otseülekanne

2018

Juhendaja: Stacey Koosel

Teos on loodud 2018 aasta Skulpakuu raames toimunud rahvusvahelise
näituse „Fibrous” jaoks, mille teemaks oli kontroll ja võim.

Kaamera on midagi, mille kaudu saab maailma näha. Kaamera toob pildi
ekraanile ja laseb vaadata kaugel maa taha. Kuid kaamera on võimeline
kadreerida – näidata ja peita enda soovi järgi. Kaamerad olid suunatud
teiste kunstnike teoste peale. Ma võtsin jõuga teosed enda kontrolli alla.
Nii lõin olukorra, kus ekraani kaudu oli võimalik vaadata minu variante
teiste teostest.

“Subjektivsus kui raam”, Teler, turvakaamerad, näitusevaade

Foto: LAURI

“Subjektiivsus kui raam”, teler, otseülekanne Ben Caro teosest

Foto: Ben Caro

HÄMARALA

Kohaspetsiifiline installatsioon Tartu Kunstimaja suurde galeriisse, 4x4m
ruum kõrgusega 2,5m, LED valgusriba, liikumisandur
2018

Mõeldes valguse tulemise ja valguse suurenemise peale, siis seostuvad sellega päiksetõus, ärkamine, ruumist väljumine - millegi algus. Mõeldes valguse kadumise ja valguse vähenemise peale, siis seostuvad sellega päikese loojumine, silmade sulgemine, teadvuse kaotus, õuest siseruumidesse tulemine - millegi lõpp. Pärast valgust tuleb pimedus ja pärast pimedust tuleb valgus. Need on äärmused, mis eksisteerivad teineteises. Kogu selle polaarsuse vahel eksisteerib vaheala. Hämarala. Huvitaval kombel on just see hetk, kus meie ajus olevad kolvikesed ei suuda värve tajuda ja kogu töö teevad ära kepikesed, nii näeme maailma mustvalgena.

“Hämarala” on galeriiruumi sisse loodud pime valge ruum, mis hakkab inimese sisenemise peale minutiliste intervallidega sujuvalt vahelduma täieliku pimeduse ja ebamugava ülevalgustatud ruumi vahel.

Teos on loodud TAVA18 raames toimunud KIWA kureeritud näituse “Vaakum kui mõtteviis” jaoks.

“Hämarala”, 4x4m ruum, näitusevaade valgustatult

Foto: Kertu Rannula

“Hämarala”, näitusevaade hämaralt

Foto: Kertu Rannula

VARE

Kohaspetsiifiline installatsioon EKA Galeriis, video, valgusti.
2018

Teos on järg ARS kunstilinnaku projektiruumis eksponeeritud teosele “Mõra”, ning on loodud spetsiaalselt EKA Galerii jaoks.

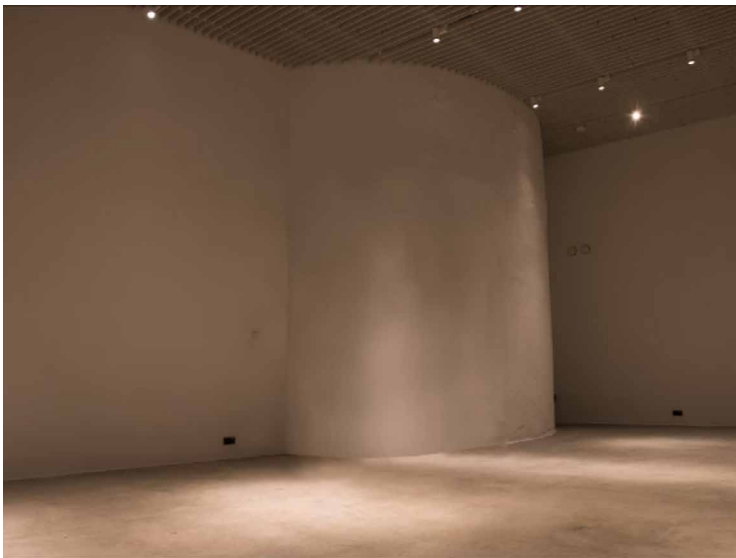
Endise sukavabriku hoone kunstiakadeemiaks ümberehitamise käigus jäi ümaravormilise trepikoja külge alles tükk seina, läbi mille toimus varasemalt sissepääs trepikotta. Oma algse funktsioonita on sellest saanud justkui uude galeriisse sisse planeeritud vare. Kaotanuna oma endise otstarbe, pole see omandanud ka uut, jäädes niimoodi eksisteerima justkui kahe välja, vana ja uue vahele. Galeriikontekstis saab sellest omamoodi kummaline skulpturaalne objekt – monument lammutatud majaosale. Teosega tõin ma selle niigi skulpturaalse vormi esile. Video peal on näha, kuidas see objekt vaikselt ära kaob ja siis taas ilmub. Valgusvihk objektile hämardub ja käivitub taas.

“Vare”, hoone arhitektuurne detail, valgus, teler

“Vare”, hoone arhitektuurne detail, valgus, teler

“Vare”, video kuvatõmmised

EDASI LÜKATUD RUUM

Kohaspetsiifiline installatsioon, kooli aula, valged linad, video, dokumentatsioon
2018

Teos on järg teosele „Tuleviku mälestus”, ning on loodud spetsiaalselt Eka Galerii jaoks.

Ma katsin galerii seina taga oleva ruumi linadega ja filmisin seda 15 minutit. Hiljem näitasin seda videot galeriis sama seina peal telerist.

Teose kaastekst:

See on juba olnud. Samas juhtub see just praegu.

See on siin kõrval ruumis. Samas on see praegu siin.

Kõik on paigal. Kuid ajas toimub liikumine.

See ruum oli kaetud minevikus, kuid näitan seda olevikus ja viitan tulevikku.

“Edasi lükatud ruum”, kohaspetsiifiline installatsioon kooli aulas, valged linad

“Edasi lükatud ruum”, näitusevaade, video

TULEVIKU MÄLESTUS

Installatsioon, orienteeruvad mõõdud 2.5x4m, mööbel, linad
2018

Juhendaja: Taavi Piibemann

Minu hetke kodu on minu vahekodu. Kui ma mõtlen sellele, siis mu peas tekib pilt millegist täiesti muust. Midagi, mis ei ole stabiilne vaid on pidevas liikumises. See on isiklike kogemuste ja eelistuste kogum. Ma olen loonud endale pildi kodust. See on mälestus tulevikust, mida ei eksisteeri. Ma ei kasuta seda vaid olen pannud ta hoiule. Tegemist on puhta lehega, millele võib joonistada ükskõik mida. Piirjoontest saab aru, et tegemist on elutoa situatsiooniga, kuid objektide täpne vorm jääb segaseks. Nõnda eksisteerib see täielikus perfektsuses - olles alati see, mida sa tahad.

Foto: Taavi Piibemann

“Tuleviku mälestus”, valgete linadega kaetud mööbel

VALGE KODU

Digifoto
2018

Installatsiooniga “Tuleviku mälestus” tegeledes avastasin, et ka mina olen osa sellest pidevast muutumisest. Tuleviku versiooni endast ma ei taju. Lisasin ennast installatsiooni kavandile justkui proovides näidata ka ennast valge lehena. Luues nii olukorra, kus fotol olev isik muutub oma ajalise piiritletusega ajatuks.

“Valge kodu”, digifoto “Tuleviku mälestus” visandist

MÕRA

Kohaspetsiifiline installatsioon ARS kunstilinnaku projektiruumis,
vahtplast , betoon, teler, video, *performance*

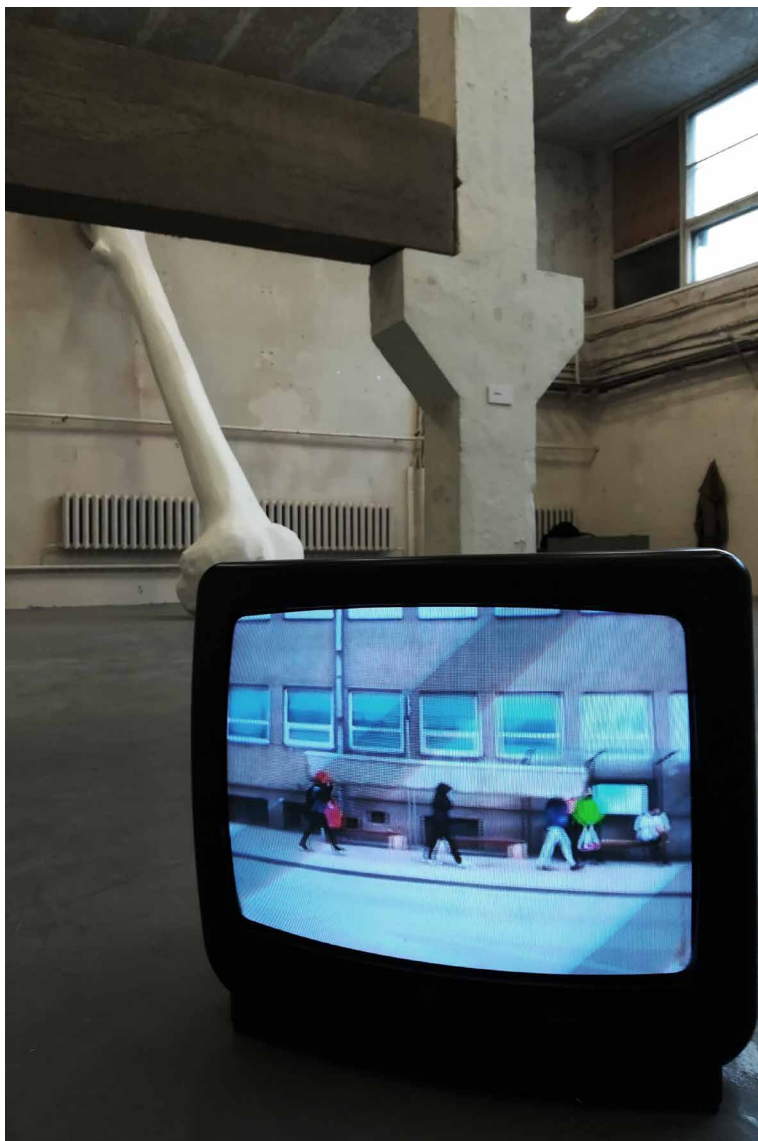
2018

Juhendaja: Taavi Talve

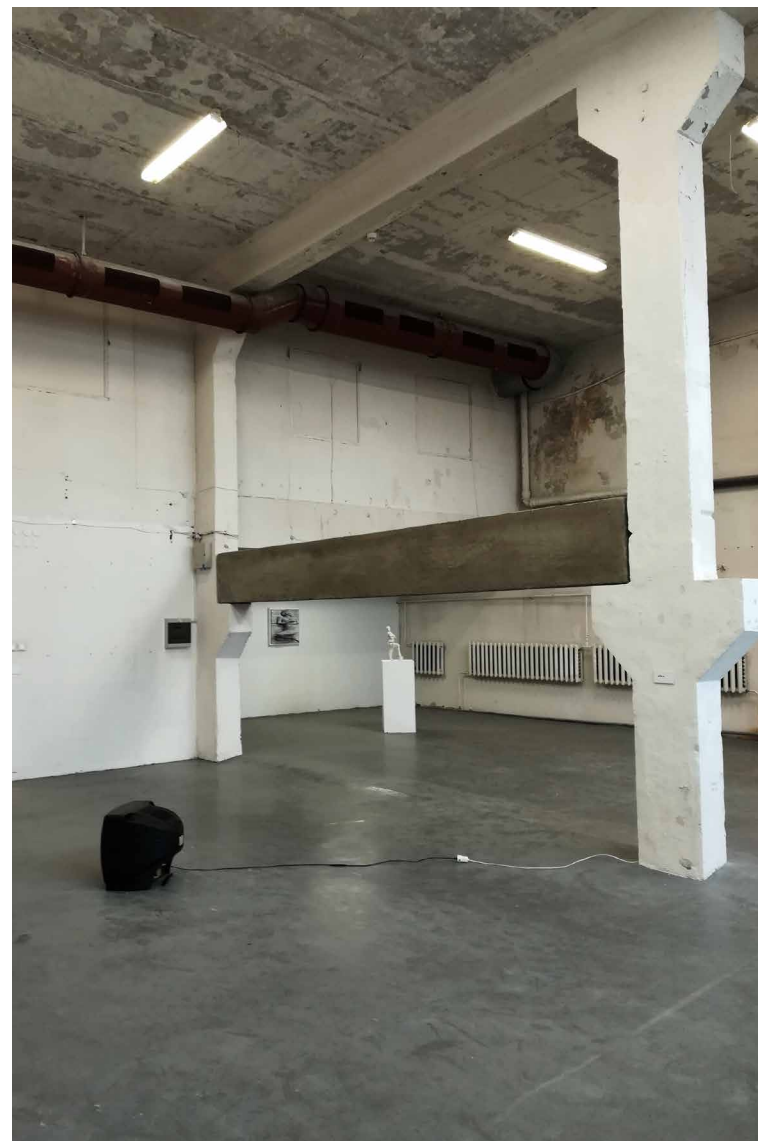
See ruum on väga kõrge ja seal on konstruktiivsed postid. Postidel on väikesed väljaulatuvad täisnurkse trapetsi kujulised kõrvad. Need on mõeldud kandma 6-meetri pikkust raudbetoon tala, mida aga ei olnud. Siis oleks sinna saanud ehitada raudbetoonist vahelae ja ruum, kus mina asetsesin, oleks olnud palju madalam. See ruum oleks olnud sama kõrge kui kõik teised ruumid sellel korrusel. Samamoodi nagu koridor, kus võib enda pea talade vastu ära lüüa. Ruumis on suured aknad. Kuid siis ei oleks enam aknaid. Need aknad asetseksid korrus kõrgemal. See teinekõrgem ruum, kus mina enam ei asetseks, oleks valgust täis. Ma panin sinna tala, mis nägi välja nagu ta oleks betoonist ja oma välimuse järgi oleks kandnud seda vahelage, mida ei olnud. Tala lähedale oli asetatud vana kineskoop teler, mis kordas videot teose transpordist projektiruumi. Teos valmis ARS kunstilinnaku projektiruumis olnud ühisnäituse “Skulptuur/ enesedisaini kohustus” jaoks.

“Mõra”, 30x60cm läbimõõduga 6-meetrit pikk betoontala, teler

“Mõra”, 30x60cm läbimõõduga 6-meetrit pikk betoontala, teler

“Mõra”, 30x60cm läbimõõduga 6-meetrit pikk betoontala, teler

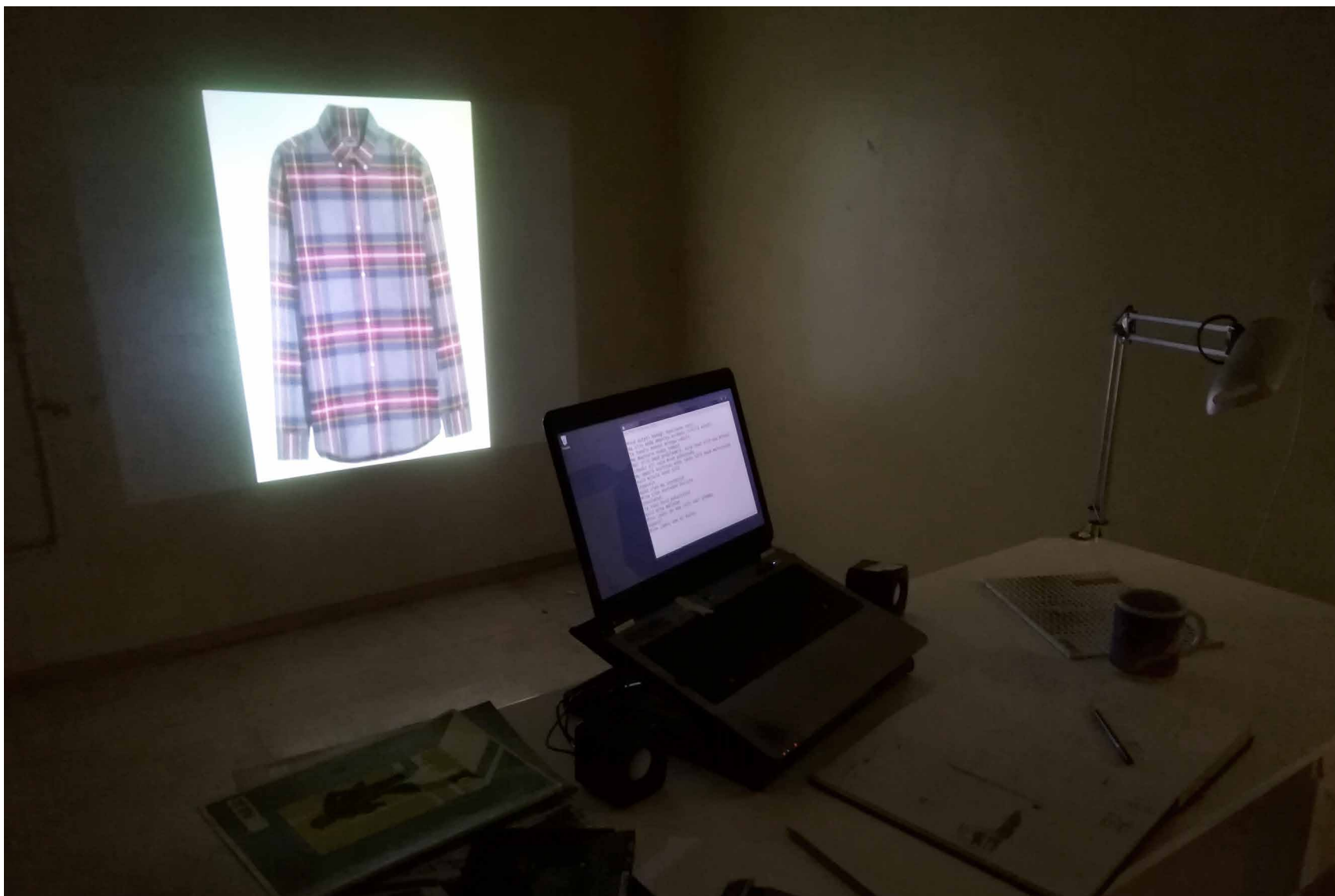
KUSTUTATUD

Installatsioon, kaetud laud personaalsete asjadega 10 aasta tagusest ajast, vana arvuti, videoprojektsioon seinal, heli
2018

Juhendaja: Elin Kard

Installatsioon valmis ühishäituse "Automaatne (anti)empaatia" jaoks, mis toimus ARS-i kunstilinnaku vanas tööstushoones.

Teos uurib minust maha jäävat infokogumit. Pimeda ruumi keskmes on vana arvuti, millelt on kunagi andmed kustutatud. Ma taastasin kõik võimalikud failid vanas arvutis. Tõin niimoodi esile arvuti mälestused vanast omanikust. Läbi selle informatsioonimassi tekkis kujutluspilt isikust, kellega ma samastuda ei suuda. Ruumi valgustasid vaid vana sülearvuti ekraan ja projektsioon, mis näitas taastatud failidest loodud videot. Taustal oli kuulda helifaili, mis mängis taastatud faile.

“Kustutatud”, Laud, arvuti, videoprojektsioon, installatsioonivaade

DIALOOG ISAGA

Installatsioon, 2.4m kõrge plastikskulptuur, Jaan Luige 40cm kõrge pronksskulptuur, postament, liikumisandur, helifaili

2018

Juhendaja: Art Allmägi

Installatsioon valmis haapsalu linnagalerii ühisnäituse “Kui ma elust peaks ärkama” jaoks.

Installatsioon uuris isa-poja suhteid ning tegeles vanemaga samast erialast tulenevate hirmude, ootuste ja soovidega. Installatsioon koosnes autoportree skulptuurist, Jaan Luige teosest “Luik” ja heliribast, mille käivitas inimeste liikumine teose ümber.

“Dialog isaga”, 2.4m kõrge plastikskulptuur, Jaan Luige 40cm kõrge pronksskulptuur , näituse vaade

EKAR

Kohaspetsiifiline raadiosaade vana EKA maja asukohas, EKA buss,
performance

2017

Juhendajad: Kirke Kangro ja Jevgeni Zolotko

Raadiosaade toimus parklas, kus asus vana EKA maja. Raadiosaate kuulamiseks oli vaja kaasa võtta raadio või tulla autoga. Terve päeva jooksul käisid läbi erinevate teaduskondade õppejõud ja kunstnikud, kes on Eesti Kunstiakadeemiaga seotud. Lisaks mängisime varasemalt lindistatud loenguid. Nii viisime EKA enne uut maja veel korra tagasi tema esialgsesse asukohta. Projekti kaasautorid on Ahmad Hussein, Tamara Istanbouli ja Sara Knaepen

“EKAR”, Kohaspetsiifiline raadiosaade EKA bussis vana EKA maja asukohas, Installeerimisprotsess

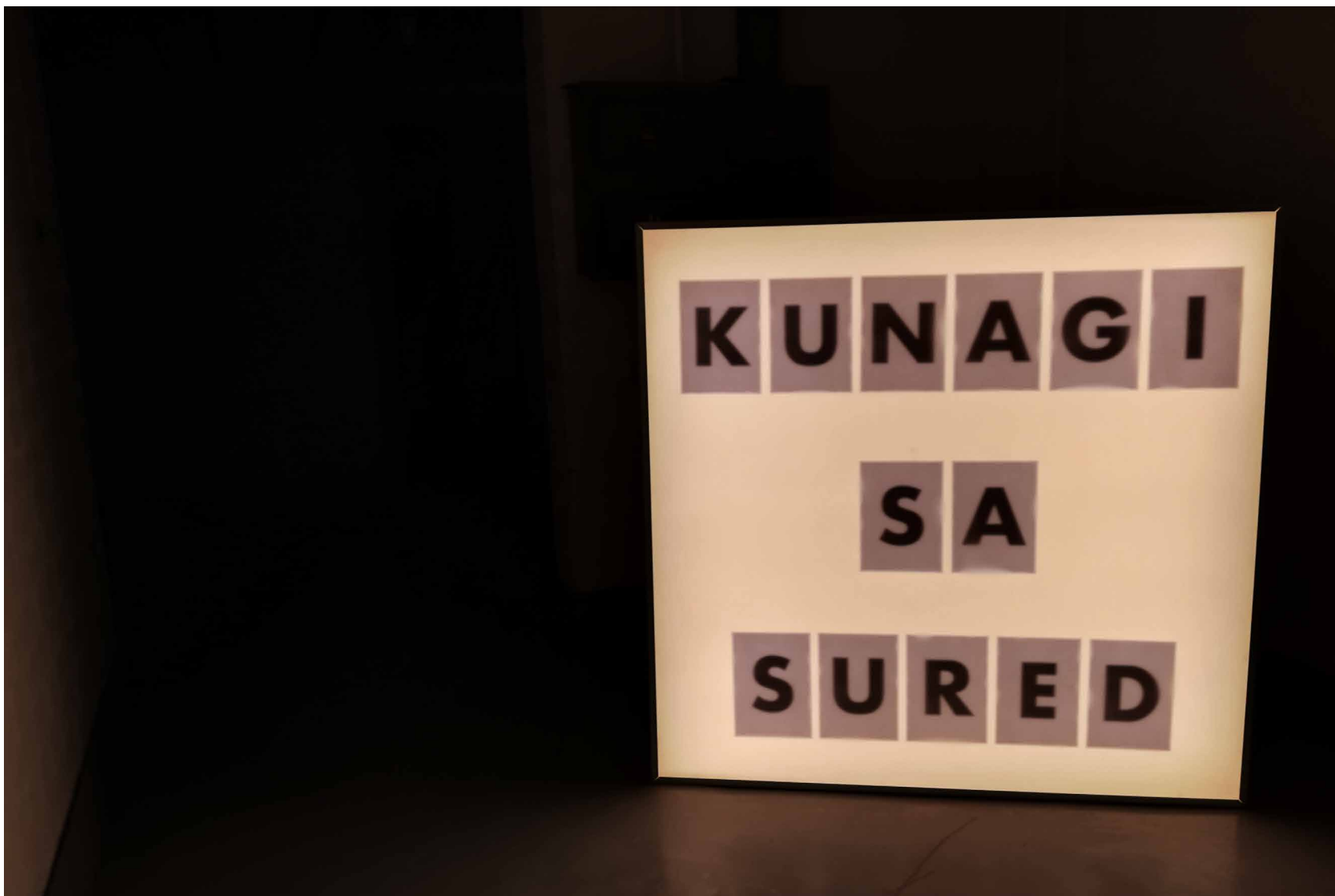
Foto: Taavi Kasemägi

LIIKUDES LÄBI AJA JA RUUMI

2.5x2.5m valguskast, liikumisandur, tekst
2017

Juhendaja: Taavi Talve

Teos on asetatud pimedasse ruumi. Liikumisandur käivitab ruumi sisenemisel valguskasti millel on sõnum – Kunagi sa sured. Teose algimpulss oli soov defineerida konkreetset aja- ja ruumiühikut. Sõnum on suunatud otse vaatajale. Nii tekib olukord, kus vaataja aktiveerib teose ja teos aktiveerib omakorda vaataja.

“Liikudes läbi aja ja ruumi”, 2.5x2.5m valguskast, näitusevaade

SUBJEKTIIVNE TALLINN

Installatsioon, 3x4m seinamaal, QR-koodidega kleepsud postamendil ja avalikus ruumis, helifaili

2017

Juhendaja: Kristi Kongi

Teos tegeles subjektiivsete kirjeldavate kogemustega Tallinna linnaruumis. Teos töötas mitmeosalisena. Galeriis oli seinal Tallinna kaart ja postamendil QR-koodidega varustatud kleepsude hunnik. Iga QR kood viis spetsiifilise helifaili juurde, mis oli lindistatud teatud kohas Tallinnas. Helifailil kirjeldasin ma selle koha seost endaga. Lisaks olid need kohad markeeritud ka kleepsudega linnaruumis.

“Subjektivne Tallinn”, 3x4m seinamaal, QR-koodidega kleepsud postamendil

“Subjektivne Tallinn”, 3x4m seinamaal, QR-koodidega kleepsud postamendil, näitusevaade

OBSESSIIV-KOMPULSIIVNE HÄIRE

Video, *performance*

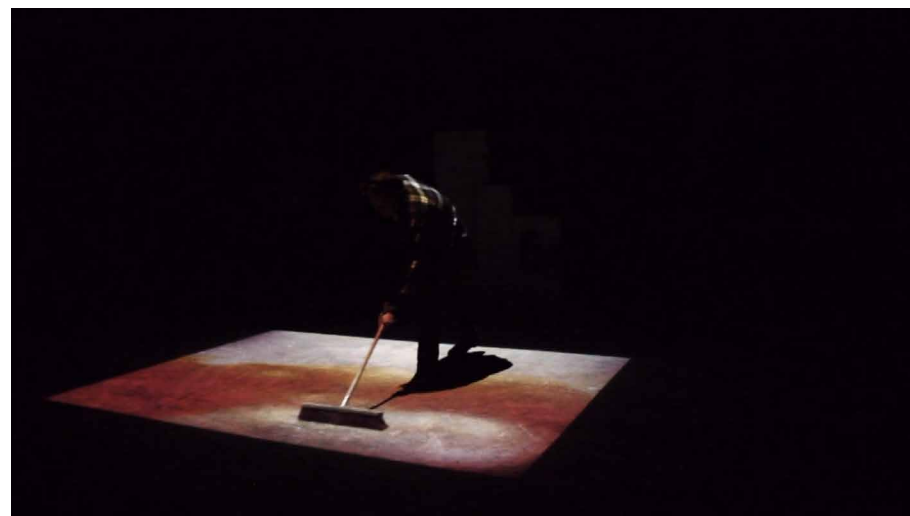
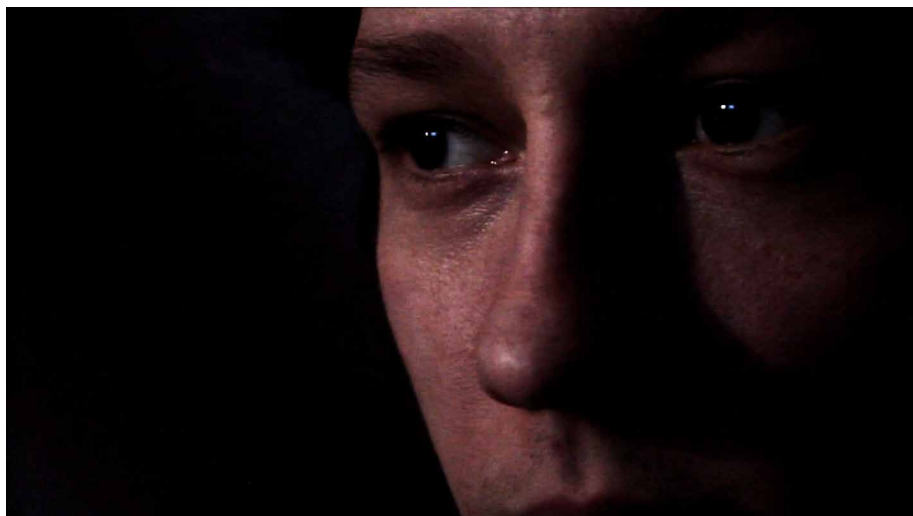
2016

Juhendaja: Raivo Kelomees

17 aastaselt diagnoositi mul obsessiiv-kompulsiivse häire. Antud häire on sotsiaalmeedias ja populaarkultuuris saanud endale kultusliku stereotüübi. Video tegeles häire kirjeldamisega läbi performatiivse akti.

Esitleti Prantsusmaal Videoformes 2017 videokunsti festivalil märtsis 2017 tudengite programmil.

Link videole: <https://vimeo.com/336579107>

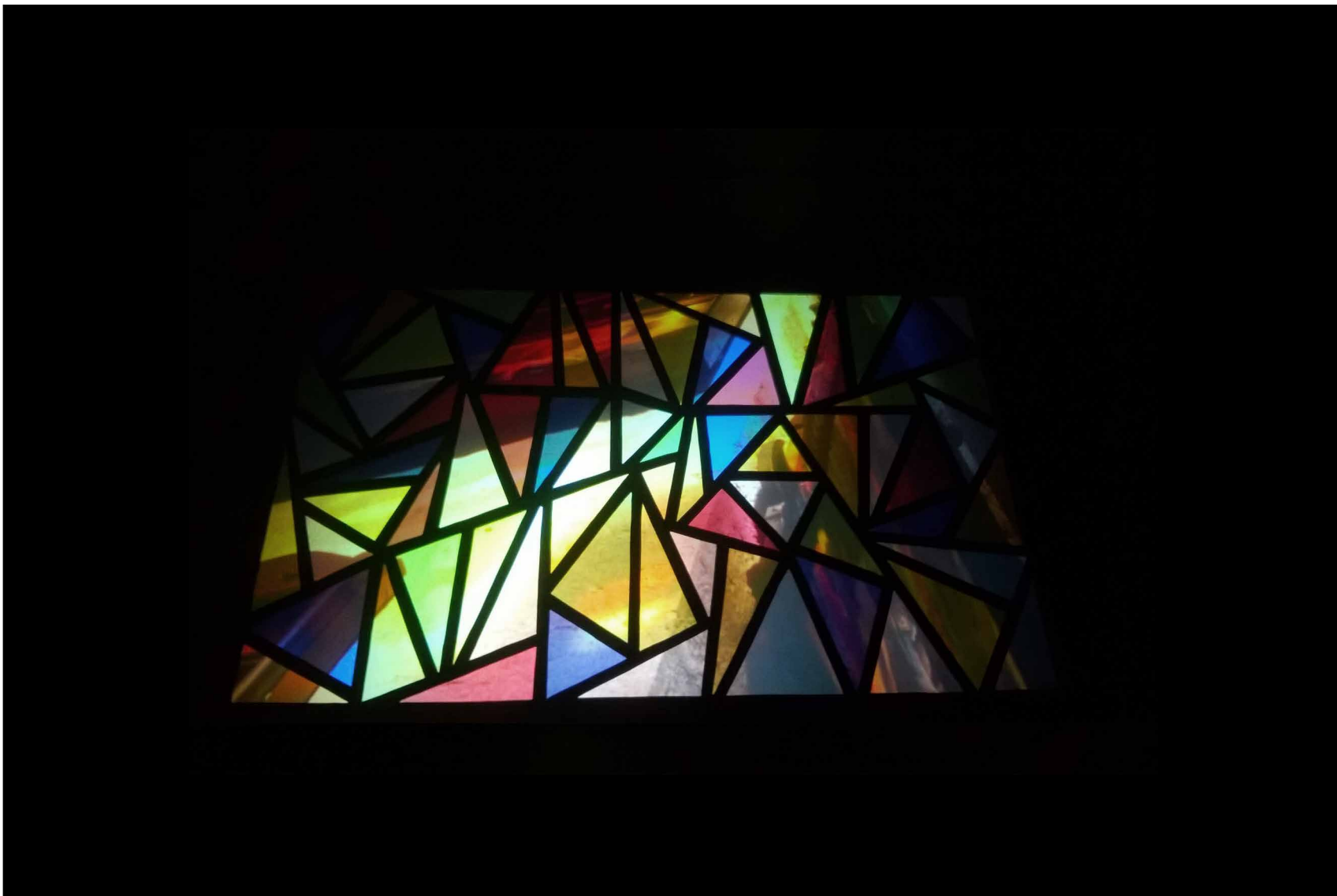
“Obsessiiv-kompulsiivne häire”, video kuvatõmmised

VÄRVID PÜHAVAIMU KIRIKUS

Installatsioon, *black box*, abstraktne pabervitraaž, video, heli
2016

Juhendaja: Kristi Kongi

Teose algpunkt on Tallinna Püha Vaimu Kirikus nähtud värvilised peegeldused lambilühtril. Järgneva kuu aja jooksul dokumenteerisin ma samas kirikus erinevaid valgusemänge. Tähtsaks sai ka koolitöö kõrvalt rahuliku aja leidmine. Installatsiooniga andsin edasi kogemust, mis sain seda kirikut tundma õppides. Sisenedes sai pimedas ruumis pingile maha istuda ja vaadata enda ees olevale vitraažile tagantpoolt projitseeritud videosid kirikus dokumenteeritud valgusmängudest. Vaikselt oli vitraaži taga kuulda kiriku helisid (sammud, puidust põrandalaudade kriuksumine, turistide vaikne sosin, orelimängija harjutamas).

“Värvid pühavaimu kirikus”, vitraaž *blackbox*’is, installatsioonivaade

INTROSPEKTIIVNE

Kohaspetsiifiline installatsioon Installatsiooni- ja skulptuuriosakonna monumentaalateljees Raja tn 11a, leidobjekt, video, heli

2016

Juhendajad: Kirke Kangro ja Taavi Talve

Installatsiooni- ja skulptuuriosakonna monumentaalateljees esitletud installatsioon oli esimese erialakursuse raames ideede otsimisest ja majaga suhtlemisest välja kujunenud enesele viitav teos. Pimedas ruumis olevale leidobjektile oli laest alla projitseeritud varasemalt valminud video. Pimedus koos ümbritseva kajava ja suruva heliga muutsid video fookuspunktiks ja turvaliseks kohaks, kuhu ümber koonduda ning tunnetada kogu ruumi.

“Introspektiivne”, video projitseeritud 4m pikkusele montaaživahust leidobjektile monumentaalateljees

PRIIT

Rühmitus
2018 - ...

Rühmituse PRIIT koosseisu kuuluvad Riin Maide, Sidney Lepp, Johannes Luik, Cristo Madissoo ja Nele Tiidelepp. PRIIT on tegelenud kolme kohaspetsiifilise ja küllaltki eksperimentaalse näitusega – “Kohatu” kadrioru üürikorteris, “Viies jääaeg enne kolmandat maailmasõda” Tartu kultuuriklubis Üheteistkümnes ja „Maailma kõige suurem EKA Galeriis eksponeeritud teos” EKA Galeriis. PRIIT ei lase ennast ruumist piiritleda. PRIIDUL on küll tuumik, kuid priit võtab meelsasti endaga koostööd tegema sarnaselt mõtlemaid inimesi.

“Maailma kõige suurem EKA galeriis eksponeeritud teos”, installatsioonivaade

“Maailma kõige suurem EKA galeriis eksponeeritud teos”, installatsioonivaade

SIIL

Rühmitus
2018 - ...

SIIL on 2018 aasta sügisel loodud rühmitus, mille liikmeteks on Johannes Luik ja Nele Tiidelepp. SIILi loomingut kirjeldavad märksõnad nagu eneseiroonia, kunstimaailma eri osade analüüsimine, piiride kompamine tõsiseltvõetavuse ja nalja vahel, spontaansed reaktsioonid keskkonnast tulevatele impulssidele ja nende mõtestamine, rännakud (mõtte)maastikel, installatiivne lähenemine, ruumiline mõtlemine ning konteksti-/kohaspetsiifika.

2019 aasta märtsis andis rühmitus esimest korda välja SIIL Prize'i. Selle raames toimus nominentide näitus galeriis Vent space ja suur auhinna gala EKKMi kohvikus, mille raames avati Vitriingaleriis autahvel võitjate nimedega.

Nominentideks ja auhinna saajateks olid Johannes Luik ja Nele Tiidelepp.

SIIL PRIZE 2019 nominentide näitus

SIIL PRIZE 2019 nominendid

Autahvel SIIL PRIZE 2019 võitjate nimedega Vitriingaleriis

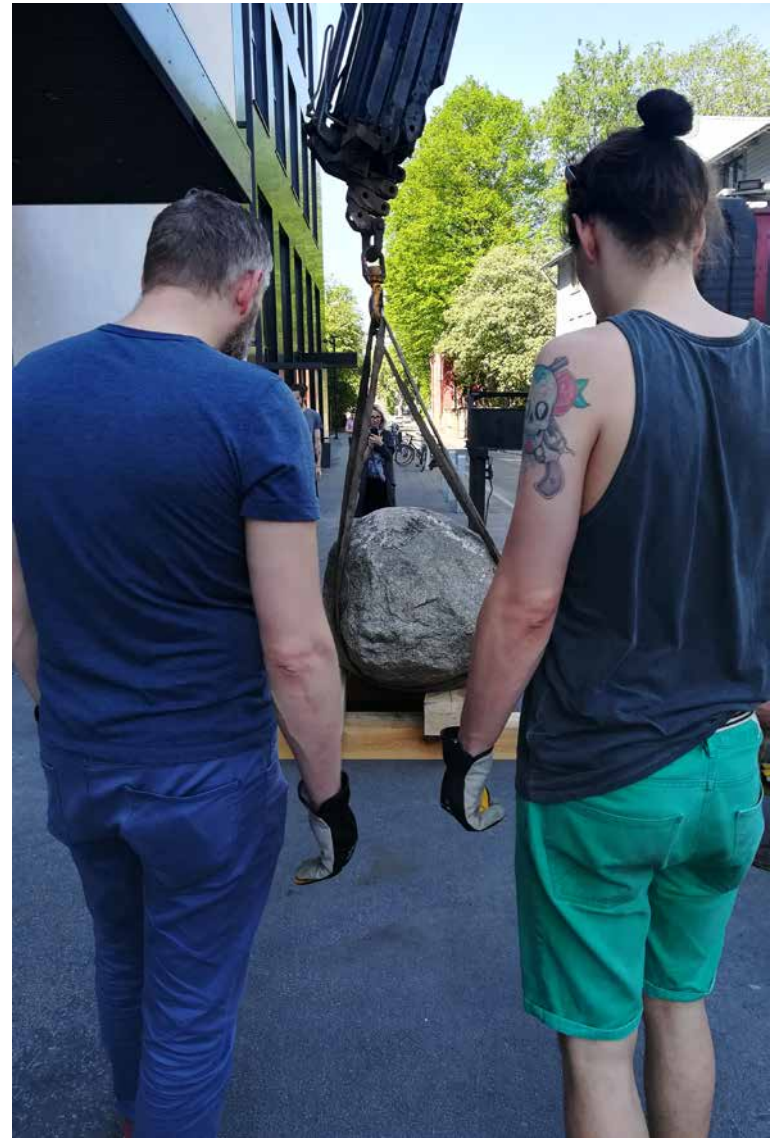
RAHN

Maakivi, puitprussid, heliisolatsioon, telerid
2019

Minu teose lugu sai alguse ühest kadumaläinud marmorplokist, minu kujutluses kusagil endiselt olemasolevast - konkreetse massi, suuruse ja tihedusega füüsilisest objektist – skulpturaalsest algmaterjalist, mille liigutamine eeldab kannatlikkust ja läbimõeldud jõu rakendamist. Olles vestelnud kivitööd teinud skulptoritega avastasin, et kõigil neil oli rääkida isiklikul füüsilisel materjalikogemusel põhinevad lood kivist, selle vaikivast vastupanust, mille lõpuks peaks murdma skulptori kavatsus vormida sellest midagi kunstilist. Oma teose puhul olen viimasest täielikult loobunud, võimaldades kivi kui materjali kohalolul olla vaikivas dialoogis vaataja kogemusega sellest.

Pildid teose transportist

Pildid teose transpordist

